

CIA2SFM

**“STUDIJA DOBRE PRAKSE U STRUKOVNOM
OSPOSOBLJAVANJU (VET) I CJELOŽIVOTNOM OBRAZOVANJU
(LLL) O ODRŽIVOM GOSPODARENJU ŠUMAMA (SFM) U
AUSTRIJI, HRVATSKOJ I SLOVENIJI”**

Sažetak

Za sadržaj ove brošure odgovorni su isključivo njezini autori, a ne AMEPU ni Europska komisija.

Uvod

Europa je suočena s nizom suvremenih izazova kao što su: i) potreba za stvaranjem novih radnih mjesta i gospodarskim oporavkom, ii) postizanje održivog rasta, iii) uklanjanje investicijskih prepreka, iv) povećanje socijalne kohezije i v) koordinacija migracijskih tokova, a koji se odražavaju na dugoročne procese na višoj razini, kao što su primjerice starenje stanovništva i prilagodba na nove tehnologije te natjecanje u globalnoj na znanju temeljenoj ekonomiji (EK, 2015). Cjeloživotno obrazovanje (LLL), kao i strukovno obrazovanje (VET), predstavljaju glavne odrednice kojima je cilj bavljenje evolucijom ljudskog kapitala s naglaskom na daljnji razvoj zajednice kao naprednog društva znanja, u skladu s ciljevima „Lisabonske strategije“ i „Zajedničke strategije za rast i zapošljavanje“ koja je osmišljena 2000. godine u svrhu zadovoljavanja Europe za sve većim ekonomskim, socijalnim i okolišnim zahtjevima (EK, 2006). U 2013. godini osnovan je program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport, Erasmus+. Svrha programa Erasmus+ je podržati napore država sudionica u programu da učinkovito iskoriste potencijal europskog talenta i socijalnog kapitala za cjeloživotno učenje. Programom se također pružaju veće prilike za suradnju i mobilnost s partnerskim državama, posebno u područjima visokog obrazovanja i mladih. Ova studija prikazuje trenutno stanje u strukovnom osposobljavanju (VET) i cjeloživotnom obrazovanju (LLL) vezanom za održivo gospodarenje šumama u istraživanom području (tj. Austriji, Hrvatskoj i Sloveniji) te predstavlja osnovu za razvoj inovativnog kurikula o SFM-u.

Metodologija

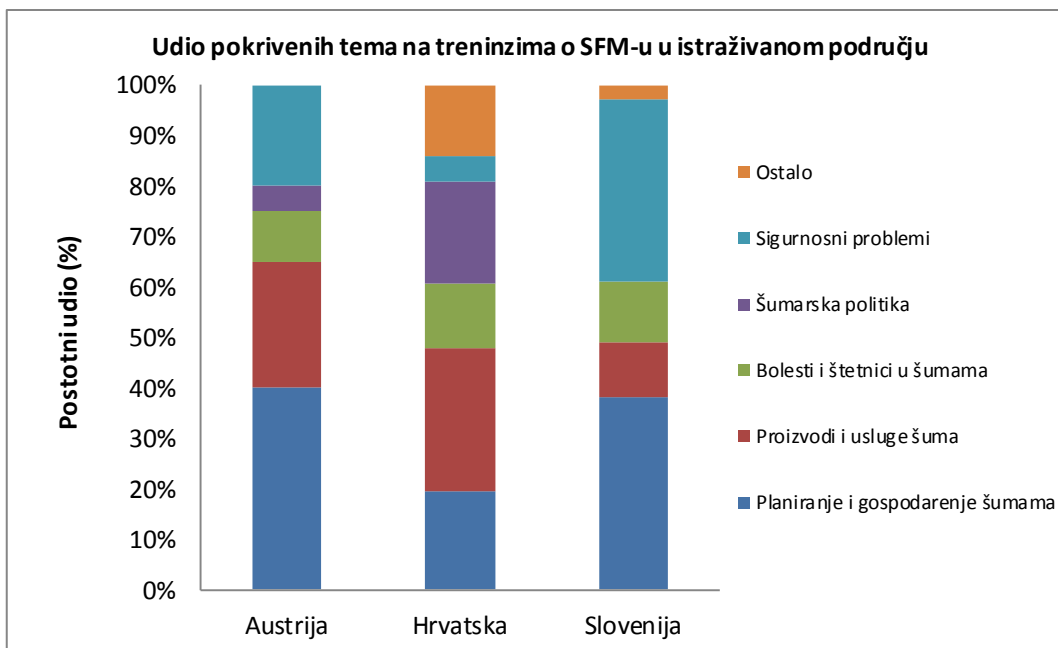
Kako bi dobili prikaz VET-a i LLL-a u državama koje su predmet istraživanja (tj. Austriji, Hrvatskoj, Sloveniji), primijenjena je metodologija kombiniranog pristupa koja je uključila pregled literature i slanje upitnika nacionalnim stručnjacima. Za svaku državu pojedinačno su određeni primjeri dobre prakse koji su analizirani primjenom definiranih kriterija (vidjeti Tabelu 1).

Tabela 1: Kriteriji za identifikaciju primjera dobre prakse za edukacije o SFM-u u istraživanom području

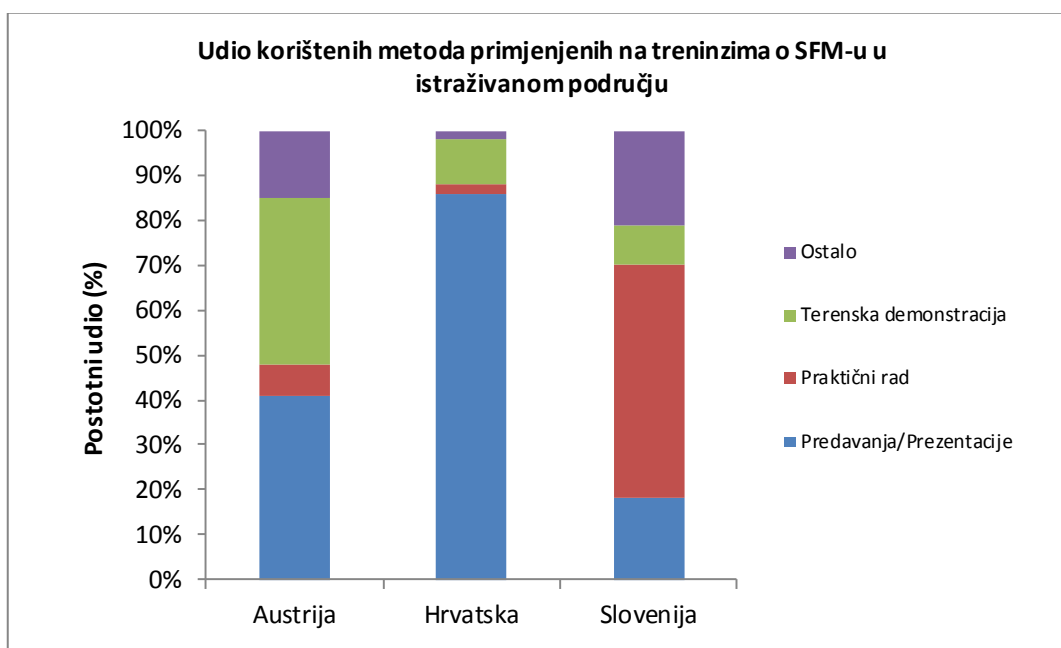
Kriteriji	Obrazloženje
Ciljane skupine	Višedionički, usmjeren na nekoliko ciljanih skupina u isto vrijeme; visoke je vrijednosti
Teme	Poželjno je da su usmjerene na najaktualnija zbivanja u održivom gospodarenju šumama
Specifični ishodi učenja	Obvezni (ishodi učenja moraju biti navedeni)
Korištene metode	Poželjno je koristiti više metoda, posebno je važan praktičan pristup (npr. edukacija na terenu)
Evaluacija programa	Obvezna (iako od manjeg značaja)
Promocija	Prednost je marketing na više razina
Procjena napretka sudionika	Obvezna (iako od manjeg značaja)

Rezultati

Grafikoni 1 – 2 daju pregled tema i metoda koje su korištene za edukaciju o SFM-u kroz VET i LLL programe.

Graf 1: Raspodjela i postotni udio tema istraživanog područja na nacionalnim razinama

Graf 2: Metode korištene u treninzima i njihovi postotni udjeli u istraživanom području na nacionalnim razinama

Rezultati upitnika pokazuju da postoji veliki interes za jačanjem edukacije u sektoru šumarstva unutar nacionalnih VET I LLL programa. Brojni SFM treninzi su na raspolaganju potencijalnim sudionicima u svakoj državi. Također, postoji širok spektar tema u državama u kojima je bilo provedeno istraživanje, premda se fokusi na pojedine teme razlikuju od države do države. Kako bi olakšali prijenos znanja na polaznike treninga primjenjuju se različite metode, među najzastupljenijima je "ex-cathedra" metoda kojom se predstavljaju najnovija dostignuća i problemi u šumarstvu. Međutim, postoji sve veći interes za stjecanjem praktičnih znanja, koji se potiče demonstracijama na terenu, organiziranjem terenskih nastava i poticanjem praktičnog rada.

Na temelju definiranih kriterija (Tablici 1) određeni su primjeri dobre prakse za istraživano područje (Tablica 2).

Tablica 2: Kriteriji za identifikaciju primjera dobre prakse za treninge o SFM-u u istraživanom području

Država	Program	Kriterij
Austrija	Tečaj gospodarenja šumama	Napredak polaznika procijenjen putem ispita i dodijeljenih certifikata; Promocija programa tečaja u tiskanom obliku; Provedena evaluacija programa
	Dijalog među dionicima „Forest Dialogue”	Veći broj različitih ciljanih skupina; specifični ishodi učenja; primjena više metoda; provedena evaluacija programa
Hrvatska	Šumsko - uzgojni radovi vezani za biološku obnovu	Primjena više metoda; naknadna procjena izvođača radova; uključen veliki broj privatnih šumovlasnika
	Tečaj na temu zaštite šuma	Primjena više metoda; procjena programa koja je provedena prikupljanjem dokaza tijekom organiziranog čuvanja šuma
Slovenija	Osnovni trening za voditelja i mentore za studijske krugove	Evaluacija programa provedena na više načina; ciljana promocija na više različitih razina; provedeno na lokalnoj razini
	PAWS MED tečaj šumske pedagogije	Veliki broj različitih ciljanih skupina; primjena više različitih metoda; provedena procjena napretka sudionika;

Za više detalja posjetite: http://www.cia2sfm.org/wp-content/uploads/2016/04/THE-STUDY-ON-GOOD-PRACTICE-IN-VET-AND-LLL-IN-SFM_v1_fin.pdf.

Usporedba među zemljama, identificiranje nedostataka

Analiza je pokazala postojanje visoke razine heterogenosti u obrazovnim programima o SFM-u za VET i LLL programe. To se podjednako odnosi na žarišne točke (tj. teme) i na prijenos znanja (tj. primijenjene metode). U priloženoj Tablici 3 cilj nam je ukazati na dodatne aspekte koji se bave međunacionalnim odstupanjima u području SFM treninga.

Tablica 3: Postotni udjeli pokazatelja za VET i LLL programa u istraživanom području

Pokazatelji	Austrija	Hrvatska	Slovenija
	(%)	(%)	(%)
Specifični ishodi učenja	87	36	91
Evaluacija programa	27	6	34
Procjena napretka sudionika	27	4	9

Slovenija predstavlja primjer dobre prakse kada su u pitanju specifični ishodi učenja. Gotovo svi SFM treninzi vezani za VET i LLL imaju jasno definirane kompetencije koje polaznici trebaju dobiti po završetku tečaja. U Austriji je uobičajena praksa navesti ishode učenja premda oni nisu primjenjivi na sve treninge (87%), dok u Hrvatskoj ishodi učenja uglavnom nisu definirani (36%). Evaluacija programa kao i procjena napretka sudionika do sada se u sve tri države rijetko provodila.

Što smo do sada naučili i koji nas izazovi očekuju?

S obzirom na ciljane skupine projekta, može se primijetiti da je niz treninga vezanih za SFM posebno prilagođen šumarskim stručnjacima, vlasnicima privatnih šuma te poduzetnicima u šumarstvu.

Iako postoji potreba za individualnim programima unutar nacionalnih šumarskih sektora, SFM, VET i LLL programi trebaju biti redovito provjeravani i ažurirani u skladu s međunarodnim programima i aktualnim temama. Glavni izazovi vezani za istraživano područje su: i) odrediti ishode učenja, ii) evaluacija programa, iii) procjena napretka sudionika, iv) promocija programa.

Upotreba inovativnih pristupa u SFM kurikulumu (npr. e-učenje, studijski krugovi) mogla bi dodatno i dugoročno poboljšati transfer znanja unutar ciljanih grupa.

Literatura

EC, 2006. Decision No [1720/2006/EC](#) of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing an action programme in the field of lifelong learning.

EC, 2015. 2015 Joint Report of the Council and the Commission on the implementation of the strategic framework for European cooperation in education and training (ET 2020) — New priorities for European cooperation in education and training. Official Journal of the European Union (2015/C 417/04). Council of the European Union, European Commission.